Aiesopimus Itä-Suomen korkeakouluyhteisön rakentamisen edellytysten selvittämisestä

1. Osapuolet

Itä-Suomen yliopisto, y-tunnus 2285733-9 (jäljempänä ”Yliopisto”)

Joensuun kaupunki, y-tunnus 0242746-2 (jäljempänä ”Joensuun kaupunki”)

Kajaanin kaupunki, y-tunnus 0214958-9 (jäljempänä ”Kajaanin kaupunki”)

Kuopion kaupunki, y-tunnus 0171450-7 (jäljempänä ”Kuopion kaupunki”)

Iisalmen kaupunki, y-tunnus 9086071-6 (jäljempänä ”Iisalmen kaupunki”)

Kiuruveden kaupunki, y-tunnus 0170843-0 (jäljempänä ”Kiuruveden kaupunki”)

Varkauden kaupunki, y-tunnus 0173416-1 (jäljempänä ”Varkauden kaupunki”)

jäljempänä kaikki kaupungit yhdessä ”Omistajakaupungit”. Yliopisto ja Omistajakaupungit jäljempänä myös kukin erikseen ”Osapuoli” ja yhdessä ”Osapuolet”.

2. Tausta ja tarkoitus

Joensuun kaupunki omistaa 100 % Karelia ammattikorkeakoulu Oy:stä (jäljempänä ”Karelia”).

Kajaanin kaupunki omistaa 100 % Kajaanin ammattikorkeakoulu Oy:stä (jäljempänä ”KAMK”).

Kuopion kaupunki omistaa 51 %, Iisalmen kaupunki omistaa 22,76 %, Varkauden kaupunki omistaa 22,28 % ja Kiuruveden kaupunki omistaa 3,96 % Savonia-ammattikorkeakoulu Oy:stä (jäljempänä ”Savonia”).

KAMK, Karelia ja Savonia jäljempänä yksin ”Ammattikorkeakoulu” yhdessä ”Ammattikorkeakoulut”.

Itä-Suomen yliopiston hallitus on 19.3.2026 tekemällään päätöksellä päättänyt aloittaa neuvottelut Itä-Suomen ammattikorkeakouluja koskevasta mahdollisesta omistus-, konserni- tai muusta rakenteellisesta yhteistyöjärjestelystä ja antanut rehtorille mandaatin neuvotella asiasta Ammattikorkeakoulujen omistajien kanssa. Tällä aiesopimuksella ilmaistaan Osapuolten yhteinen tahtotila selvittää edellytykset rakenteelliselle yhteistyölle, sopia periaatteista ja due diligence -tarkastuksen toteuttamisesta sekä sopia aikataulusta ja päätöksenteon välitavoitteista.

Aiesopimus ei ole lopullinen sopimus omistusjärjestelystä eikä velvoita Osapuolia toteuttamaan järjestelyä.

3. Yhteinen tavoite ja tahtotila

Osapuolten yhteisenä tavoitteena on selvittää edellytykset muodostaa Itä-Suomen korkeakouluyhteisö (korkeakoulukonserni), jossa Yliopisto on Ammattikorkeakoulujen enemmistöomistaja ja Omistajakaupungit jäävät vähemmistöomistajaksi. Järjestely on osa laajempaa tavoitetta muodostaa Itä-Suomen korkeakoulukonserni, jota valmistellaan kunkin ammattikorkeakoulun omistajien kanssa erikseen ja joka voi osittain edetä eri tahdissa. Yliopisto ja Ammattikorkeakoulu säilyvät itsenäisinä oikeushenkilöinä ja hoitavat omat lakisääteiset tehtävänsä. Konsernirakenne koskisi omistusta ja strategista ohjausta tukemaan Itäisen Suomen elinvoimaisuutta ja korkeakoulutuksen kehitystä.

Osapuolet sitoutuvat edistämään tämän aiesopimuksen mukaista selvitystyötä vilpittömässä mielessä, myötävaikuttamaan tarvittavien selvitysten laatimiseen ja käymään jatkoneuvotteluja rakentavasti. Tämä ei kuitenkaan velvoita hyväksymään lopullista järjestelyä tai tekemään sitä koskevaa päätöstä, vaan Osapuolten toimivaltaiset toimielimet arvioivat asian itsenäisesti päätöksentekohetkellä käytettävissä olevien selvitysten perusteella.

4. Valmistelun periaatteet

- Vapaaehtoisuus ja tasavertaisuus valmistelun kaikissa vaiheissa
- Ammattikorkeakoulujen itsenäisyys ja ammattikorkeakoululain mukaiset tehtävät sekä Yliopiston yliopistolain mukaiset tehtävät huomioidaan
- Omistajakaupunkien vaikutusmahdollisuudet vähemmistöomistajana turvataan kohdassa 8 kuvatuin keinoin
- Valmistelu toteutetaan avoimesti: henkilöstö, opiskelijat ja keskeiset sidosryhmät kytketään mukaan.

5. Selvitettävät asiat

Osapuolet selvittävät yhdessä erityisesti seuraavat kysymykset:

- Osapuolten tavoitteet omistusjärjestelylle sekä siitä Osapuolille ja Ammattikorkeakouluille odotettavissa olevat hyödyt. Lisäksi selvitetään tavoitteiden saavuttamiseksi suunnitellut konkreettiset toimenpiteet.
- omistusjärjestelyn toteutusvaihtoehdot (mm. osakkeiden luovutus tai konvertointi pääomalainaksi) ja niiden soveltuvuus Ammattikorkeakoulujen pääomarakenteeseen, sekä arvonmääritys ja hinnoittelun reunaehdot (ammattikorkeakoululain 5 §) huomioon ottaen;
- taloudelliset vaikutukset Osapuolille, mukaan lukien tase- ja konsernitilinpäätösvaikutukset, sekä mahdolliset verotukselliset kysymykset (mm. varainsiirtoverokohtelu);
- omistajaohjaus- ja hallintomalli, päätöksenteon rakenne sekä voimassa olevan osakassopimuksen ja yhtiöjärjestyksen uudistaminen;
- velkojiensuojaan liittyvät menettelyt sekä niiden aikatauluvaikutukset;

- aikataulu ja päätöksenteon edellytykset kaikkien Osapuolten osalta ml. päätöksentekoon tarvittavat selvitykset (mm. due dilligence) ja dokumentit (mm. osakassopimus ja yhtiöjärjestys)

6. Due diligence -tarkastus

Due diligence -tarkastuksen tarkoituksena on muodostaa Osapuolille riittävä ja yhtenevä kuva Ammattikorkeakoulujen taloudellisesta, oikeudellisesta ja toiminnallisesta tilasta päätöksenteon perustaksi. Tarkastus kattaa eri osa-alueita (mm. yhtiöoikeus, hallinto ja talous, sopimukset, henkilöstö, toimitilat, ICT), joiden lopullisesta laajuudesta sovitaan ennen tarkastuksen aloittamista.

Yliopisto vastaa tarkastuksen toteuttamisesta ja käyttää siinä ulkopuolisia asiantuntijoita, jotka sitoutuvat vastaavaan salassapitoon kuin Osapuolet. Omistajakaupungit myötävaikuttavat siihen, että Ammattikorkeakoulut toimittavat tarvittavan aineiston kohtuullisessa ajassa. Tarkastus käynnistetään viimeistään joulukuun alussa ja saatetaan loppuun helmikuun loppuun mennessä.

Yliopisto vastaa due diligence -tarkastukseen käyttämänsä ulkopuolisen asiantuntijan kustannuksista. Kukin Osapuoli vastaa itse omista muista due diligence -tarkastukseen liittyvistä kustannuksistaan, kuten omasta työpanoksestaan ja omaan lukuunsa käyttämiensä muiden ulkopuolisten asiantuntijoiden kustannuksista.

Tarkastuksessa saatua aineistoa saa käyttää yksinomaan tämän aiesopimuksen mukaiseen tarkoitukseen. Mikäli jokin Ammattikorkeakoulu jää tämän aiesopimuksen tavoitteena oleva järjestelyn ulkopuolelle, Yliopisto palauttaa ulkopuolelle jäävän Ammattikorkeakoulun sitä pyytäessä siltä due diligence -tarkastusta varten saamansa kirjallisen aineiston sekä hävittää siitä ottamansa kopiot ja sähköisessä muodossa tarkastusta varten saamansa aineiston siltä osin kuin lainsäädäntö ei edellytä aineiston säilyttämistä myös Yliopiston hallussa.

Tällä aiesopimuksella ei siirretä Osapuolten välillä immateriaalioikeuksia mihinkään due diligence -tarkastuksen tai muiden selvitysten yhteydessä hyödynnettyyn tai syntyneeseen aineistoon, riippumatta siitä, onko aineisto ollut olemassa jo ennen tarkastusta tai selvitystä vai syntynyt sen yhteydessä.

7. Ammattikorkeakoulujen asema

Ammattikorkeakoulut osallistuvat valmisteluun nimeämiensä edustajien kautta, ja sen johtoa kuullaan järjestelyn toiminnallisista vaikutuksista ennen päätöksentekoa. Ammattikorkeakouluja koskevat päätökset tekevät niiden toimivaltaiset toimielimet. Tämä aiesopimus ei rajoita Ammattikorkeakoulujen hallituksen tai toimitusjohtajan lakisääteistä toimivaltaa.

8. Omistajakaupunkien vaikutusmahdollisuuksien turvaaminen

Osapuolet selvittävät keinot, joilla Omistajakaupunkien vaikutusmahdollisuudet turvataan mahdollisessa vähemmistöomistajan asemassa, jotta Omistajakaupunkien asema alueellisen korkeakoulutuksen turvaajana säilyy tosiasiallisena myös omistusosuuden muuttuessa. Selvitettäviä keinoja ovat muun muassa:

- Omistajakaupunkien nimeämät paikat Ammattikorkeakoulun hallituksessa;
- Osakassopimuksessa mahdollisesti huomioitavat määräenemmistöpäätökset;
- Neuvottelukunnan/neuvottelukuntien perustaminen, joka kytkee Omistajakaupunkien ja elinkeinoelämän Ammattikorkeakoulujen toiminnan suunnitteluun ja vaikuttamiseen;
- Muut kirjaukset säännöllisistä omistajavuoropuheluista ja raportointi.

9. Luottamuksellinen tieto, salassapito ja julkisuus (sitova)

Selvitystyö edellyttää luottamuksellisen tiedon vaihtoa muun muassa due diligence -tarkastuksen suorittamiseksi. Osapuolet sitoutuvat pitämään toisiltaan saamansa luottamukselliset tiedot salassa ja käyttämään niitä vain tämän aiesopimuksen mukaiseen tarkoitukseen. Salassapitovelvoite on voimassa myös päättymisen jälkeen viisi (5) vuotta. Osapuolet ovat julkisyhteisöinä velvollisia noudattamaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999) ja arvioivat yhdessä, miltä osin selvitystyössä syntyvät asiakirjat ovat salassa pidettäviä.

Tarvittaessa Osapuolet laativat erillisen salassapitosopimuksen, jonka osapuolena on myös Ammattikorkeakoulu.

10. Tavoite aikataulu ja päätöksenteon välitavoitteet

- Selvitystyön käynnistäminen ja due diligence -tarkastus: marraskuu 2026 – helmikuu 2027
- Ratkaisu omistusjärjestelyn toteutustavasta ja järjestelyä koskevien asiakirjojen valmistuminen: helmikuu – maaliskuu 2027
- Käsittely päätösasiana Osapuolten toimivaltaisissa toimielimissä: huhtikuu – kesäkuu 2027
- Tavoiteltu voimaantulo: 1.1.2028

11. Kustannukset (sitova)

Kukin Osapuoli vastaa omista tämän aiesopimuksen ja selvitystyön mukaisista kustannuksistaan, ellei toisin kirjallisesti sovita. Due diligence -tarkastuksen kustannuksista on sovittu kohdassa 6.

12. Oikeudellinen luonne ja sitomattomuus (sitova)

Tämä aiesopimus ilmaisee Osapuolten tahtotilan eikä velvoita Osapuolia toteuttamaan omistusjärjestelyä tai muodostamaan korkeakoulukonsernia. Mahdollinen eteneminen edellyttää erillisiä sopimuksia sekä Osapuolten toimivaltaisten toimielinten päätöksiä.

Sitovia ovat ainoastaan kohdat 9 (luottamuksellinen tieto, salassapito ja julkisuus), 11 (kustannukset), kohta 12 (oikeudellinen luonne ja sitomattomuus), kohta 13 (voimassaolo, muuttaminen ja päättyminen).

13. Voimassaolo, muuttaminen ja päättyminen (sitova)

Aiesopimus tulee voimaan, kun kaikki Osapuolet ovat sen allekirjoittaneet, ja on voimassa, kunnes selvitystyö on saatettu päätökseen. Muutokset tehdään kirjallisesti. Salassapitovelvoite ja aineiston käyttöä koskevat rajoitukset jäävät voimaan kohdan 9 mukaisesti.

14. Päiväys ja allekirjoitukset

Tämä aiesopimus on allekirjoitettu sähköisesti käyttäen UEF Sign allekirjoitusjärjestelmää.

Allekirjoittajat

Osapuoli	Allekirjoitus	Nimi ja asema
Itä-Suomen yliopisto		
Joensuun kaupunki		
Kajaanin kaupunki		
Kuopion kaupunki		
Iisalmen kaupunki		
Kiuruveden kaupunki		
Varkauden kaupunki		